Prijs per nummer 5 centiem. Zondag 16 Januari 1916 Tweede jaargang, n. 16

De Vlaamsche Post

BEHEER EN REDAKTIE : BEGIJNHOFLAAN, 40, GENT | AFGEVAARDIGDEN DER REDAKTIE : J. DE BOEVÉ, A. THIRY & R. KIMPE | ...EN IK ZIE MIJN VLAANDEREN VRI. TH. COOPMAN

Inhoud van het blad :

Richtingen in Vlaanderen, (vervolg) door DRAAGEYN. — Onze Hoogeschool, (vervolg) door J. D. B. — KLEINE KRONIJK : Voor dichter René De Clercq — Steek dat in uw zak!

TELEGRAMMEN. — VERDERE TELEGRAMMEN. — BUITENLAND : Nederland, Engeland, Duitschland.

VLAANDERENLAND : Brussel. — BOEKENTAFEL : Een oproep tot de Vlamingen door G. VERMEERSCH.

MENGELWERKEN : Een ras dat herleeft, door G. Vermeersch, nr 41. — De Bagetter Socialist.

Richtingen in Vlaanderen

II.

Naast de stroomingen, waarover wij in een vorig artikel schreven, is er nog een vijfde richting. Reeds in de eerste maanden van den oorlog trof men hier en daar in Vlaanderen dieper doordenkende Vlamingen aan, die de verplettering van den Romaansch-Franschen geest in Vlaanderen ten gevolge van dezen reuzenoorlog verwachten.

Deze mannen en vrouwen zijn de geestelijke kinderen van de vroegere Flaminganten, van mannen als *Jan van Ryswijck*, die zeide :

« Een Belgische natie is belachelijk.
« Wat zullen wij nooit anders zijn dan een
« Fransch departement; »

als *Vuylsteke*, die uitriep :

« En 1830
« Spreekt grijnzend
« de eeuwige doodsvloek op ons en [onze taal. »

als *Emile de Laveleije*, die schreef : « De omwenteling van 1830 is een groote « dwaling, een misdaad tegen den Euro« peeschen vrede. » In een merkwaardig vlugschrift : « De helden van 1830 », gedrukt bij De Bremaecker-Wauts, Brussel, schrijft Jan Janssone in naam van de Vlaamsche Volkspartij : « Om onze rech« ten te herwinnen zullen wij zoo noodig « het vaandel (van den opstand) opsteken, « want geen enkele band van vriendschap « of dankbaarheid bindt ons aan de « Coburgs. Om de boeien te verbreken, « welke het Vlaamsche ras kluisteren en « zijn wedergeboorte belemmeren, zullen « wij als laatste middel de scheiding der « Vlaamsche en Waalsche gewesten « vragen, gelijk invloedrijke Walen het « doen. »

De opsteller van dat stuk noemt « de « Walen de bewerkers van de verdruk« king, waaronder wij sinds 1830 zuch« ten. » Wel staat aan 't eind van dat vlugschrift een woord over België, maar een elk gevoelt, dat 't alleen is om loyaal te schijnen zonder het te zijn. Zoo bestonden in vele plaatsen in de Vlaamsche gewesten revolutionaire groepen — onder den naam « Veem » of mannen van den zwiegenden eede, die op hun programma hadden : « *een vrij zelfstandig Vlaanderen* ».

Zelfs gingen die echte kerels van Vlaanderen zoo ver in hun innige liefde voor eigen land en volk, van te beloven, dat wanneer het oogenblik gunstig was tot verwezenlijking van een Vlaamsch leger — ze hun Waalsche en Franskiljonsche officieren zouden neerschieten.

Dienzelfden geest vindt gij in Conscience, in Jan-Frans Willems, in Ledeganck, al is het dat die groote Vlamingen nu en dan ook over België spreken. Als zij dat doen, voelt een elk, dat het noodgedwongen is; het is zonder liefde. Lees daarentegen de talrijke uitlatingen over Vlaanderen, over de « Kerels van Vlaanderen », over Vlaamsche kunst, geschiedenis en letterkunde, over het heerlijk rijk der Nederlanden, en gij voelt het : Vlamingen, Zuid Nederlanders zijn het — hun Belg zijn is een opgelegd juk.

Zelfs bij Franschschrijvenden vindt men soms hetzelfde verschijnsel, o. a. heel sterk bij De Coster. Voorzeker 't alom 't hoofd opstekend « Jong-Vlaanderen » is van één en bloede met Oud-Vlaanderen. De Jong-Vlamingen trekken de gevolgtrekking van wat indertijd een Vlaamsche geschiedkundige F. in zijn goede dagen zeide : « Bij plechtige gelegenheden », zoo verzekerde mij zijn vrije gildebroeder Dr. D., dronk hij altijd een glas « Op den ondergang van België ».

De Jong Vlamingen zijn de volgers van den helaas afwezigen « grooten Vlaming » Mac Leod, de vereerders van Guido Gezelle en Verriest. Terstond in het begin van den oorlog stak de Jong-Vlaamsche groep, alles op 't spel zettend, betrekking leven en eigendom wagend 't hoofd op.

Te Gent in de stad van Artevelde en Borluut vinden wij reeds in den nazomer van 1914 een kring van waaghalzen bijeenvergaderd, onverschrokkenen, die verstaan dat alleen uit België dood Vlaanderens herleving kan voortkomen en dat omgekeerd België herleving den dood van het Vlaamsche volk met zich zou slepen. Zullen wij ze noemen? Oudere mannen, mannen in de kracht van het leven, jonge mannen. Neen, nu is het de tijd nog niet! Bovendien, elkeen kent ze die mannen van de Gentsche Groep. In het eerste stuk dier mannen, dat als toekomstprogram, als kiem van een Beginselverklaring diende stond :

I. Uitbanning van het Fransch uit de school, staat en gerecht.

II. Voertaal in alle inrichtingen van onderwijs van laag tot hoog Nederlandsch met als eerstvolgende taal Duitsch (in middelbaar onderwijs).

III. Afscheiding van de twee ongelijksoortige deelen der zuidelijke Nederlanden en afzonderlijke inrichting van een eigen zuid-Nederlandschen (Vlaanderen staat met taalgrens (dus Landen, Brussel, Elingen, Belle, Hazebroeck, Cassel, Winoksbergen, Duinkerke. — Verdwijning van den rampzaligen naam België. — enz. enz.

Deze beginselverklaring uit het eind van October 1914 werd vervolgens uitgewerkt en als manifest aan het Duitsche volk bekend gemaakt.

Ze is onlangs nog in een kernachtig artikel van een der hoofdopstellers van dit blad vermeld en heeft ook gestaan in den Hammer en in de Toekomst n° 15.

Geheel de Gentsche Groep Jong-Vlaanderen stond feitelijk op het profetisch program van den beroemden Vlaming Jan Van Rijswijck, uitgesproken op het 7e Taalcongres : Toen zeide onze groote van Rijswijck : « De gebeurtenissen, die « thans Europa beroeren, getuigen van « een algemeene ontwaking. Er komt een « heropstanding der verdrukte nationali« teiten, een streven naar gelijksoortig« heid, die, wat vorsten zich ook mogen « inbeelden over kroonrechten, eindigen « moet met boven te drijven, omdat 't « recht dier staving op de natuur zelf « steunt. Ik zeg nog niet dat die ont« wakende nationaliteiten de macht, de « kans reeds hebben, om te nemen, wat « haar wegens moeder natuur, wegens « 't heiligst volkerenrecht toekomt. De « tijd en vooral de **omstandigheden** « moeten daartoe machtig meêwerken, « maar ziet ge, de tijd komt op zijn lange « stelten aan en hij brengt de omstandig« heden onder zijn arm meê. Hoort, ik « kan geen staatkunde aanroeren en wil « 't ook niet doen, maar men kan uit « hetgeen ik zeide toch afleiden, dat wij « Zuid Nederlanders ongemeen veel be« lang bij de Taalbeweging hebben, indien « *wij wenschen van eens, als natie ons recht « van bestaan te eischen, nadat de orkanen « den politieken oceaan zullen beroerd* en « *God weet welke staatsschepen ten gronde « geholpen hebben.* » — En dan eindigt Van Rijswijck zijn profetisch toekomstprogram met een warm woord van liefde voor Vlaanderen en 't Vlaamsche volk : « alle Fransch en verfranschtheid moet « weg gedaan worden tot er geen drup« peltje meer van te vinden is in de « Vlaamsche gewesten. »

Van Rijswijcks program is door de Gentsche Groep in daden omgezet. 84 jaar had het Vlaamsche volk den tijd gehad om over eigen ellende en ontaarding te denken, nu was de groote tijd aangebroken, de tijd van de daad, de tijd van heropstanding en wedergeboorte van het volk van Zuid Nederland.

« De eeuwenlang gekoesterde hoop be« zielt ons, » zegt Jong Vlaanderen in een schrijven, nog in 1914 verzonden « dat de donkere Joeltijd gevolgd zal « worden door den alles verlichtenden « kerstvrede. Zóó rijze ook — na bange « worsteling — voor ons de ure der be« vrijding, als wij verlost van allen Ro« maanschen dwang opbloeien zullen, als « frissche loot van den alouden « Ger« maanschen stam ». In een later schrijven in het begin van 1915 verzonden, heet het :

« Achter ons die bereid zijn onze « namen bekend te maken, staan duizen« den en nogmaals duizenden Vlamingen « in onze oud-germaansche Zuid-Neder« landsche gewesten. Vele geleerden en « talrijke burgers en boeren zijn éénes « geestes met ons ». — Was dat zoo en is dat zoo gebleven en heeft het zich uitgebreid, of was en is de Gentsche Groep « een stem des roependen in de woestijn ».

Reeds in Nov. 1914 zeide een van de grootste mannen van West-Vlaanderen :

« A's echte Vlaming dank ik God voor « den afkomst van het Belgische leger. « 1830 is de grootste ramp voor onze « Vlaamsche gewesten geweest. Mijn « zoon is helaas in het leger (als soldaat). « Als nu dat Belgisch, dat is Fransch « bewind maar nooit terugkomt. »

— In West-Vlaanderen in steden, stadjes en dorpen werden die mannen al talrijker, te Oostende en Brugge, te Kortrijk en Roesselare en zelfs te Ingelmunster. Iseghem, in den omtrek van Meenen, in den omtrek van Kortrijk en in de dorpen rond Roesselaere, — ja zelfs aan Vlaanderens zwaarbeproefde kust.

In sommige plaatsen organiseerde men zich krachtig. Het kwam tot een verband met de Gentsche Groep, tot kleinere en grootere congressen van inmiddels ontstane afdeelingen en groepen, die zich bij Jong-Vlaanderen aansloten, — te Gent zelf waren vele groepen — naast de groep der locomotief ontstaan. — Langer en langer werd den machtigen trein — 't zal eenmaal als in de dagen van ouds « Vlamingen regenen ». Te Antwerpen, de meest Vlaamsche stad stak men de hoofden bij elkaar, te Lier ontstond een prachtige kring Brussel werd een macht op Vlaamsch gebied, — de 52ers, die zich aldaar vergaderden, bewogen zich in dezelfde echt Jong-Vlaamsche richting, als volgers van Jan van Rijswijck. — Zal ik namen noemen, — de edele naam van den ouden vijand van Frankrijk, *neen « nomina sunt odiosa »* in Havere kent men ze reeds, de zwarte lijsten dragen veel namen en het Vlaamsche volk kent ze ook en heeft ze lief. — Onder Vlaanderens uitgeweken zonen in Holland en aan 't front zelfs begint 't te leven. Ja voorwaar Rodenbach's profetie wordt nu werkelijkheid. « Vlaanderens zonne is weer aan het dagen. »

Uit de kleinste plaatsen in Vlaanderen bereikten ons berichten van ontwakend leven En heel « Jong- » en toch eeuwenoud « Vlaanderen » staat op een en hetzelfde toekomstprogram in hoofdzaak aldus in 't kort door de Jong-Vlaamsche congressen uitgedrukt :

« Vlaanderens herrijzing als staat, vrij en zelfstandig met alle Vlaamsch » sprekende gewesten als provincies.

II. Dientengevolge België verdwijning. III. Alleenheerschappij in dien Zuid-Nederlandsche staat, van de Nederlandsche taal in staat, gerecht, alle onderwijs en leger.

Op dit oogenblik hoopt de Jong-Vlaamsche Beweging te verkrijgen — na de heerlijke vervulling harer wenschen, de vervlaamsching onzer Hoogeschool, de bestuurlijke scheiding tusschen Vlamingen en Walen als noodzakelijke voorbereiding van een algeheele staatsscheiding verder strenge toepassing der taalwetten en een Vlaamschen hoofd Raad in Vlaanderens hoofdstad en Vlaamsche raden in elk gewest. *Vlaanderen is ontwaakt*, het *Zuid-Nederlandsche volk herleeft* en *niemand zal het meer ten onder krijgen*. Dat geve God!

DRAAGEYN.

Onze Hoogeschool

De Stelsels van vervlaamsching.

II.

Toen onze tegenstrevers geen andere argumenten dan laster meer vonden om ons recht op de vervlaamsching der Gentsche universiteit te betwisten hebben zij ons ook meermalen voor de voeten geworpen dat de Flaminganten het zelf niet eens waren onder elkander over de oplossing der Hoogeschoolkwestie.

En als bewijs voerden zij o.a. aan : prof. Paul Fredericq en de beide Hoogeschoolcommissies.

Wij achten het noodig, gezien wij ook in den laatsten tijd deze klok hooren luiden, even de puntjes in deze aangelegenheid op de i's te zetten.

Het was in 1896 op het 23e Taal- en Letterkundig Congres dat de eerste commissie werd benoemd, bestaande uit 12 leden (1) belast « met het onderzoeken van de wenschelijkheid van het inrichten eener Nederlandsche Hoogeschool in Vlaanderen ».

Prof. J. Mac Leod werd tot verslaggever benoemd.

Prof. Paul Fredericq, gevraagd om lid te worden van de commissie weigerde « omdat hij zooals hij in 1901 op een vergadering in het Huis der Notarissen verklaarde, overtuigd was dat de taak aan bekwame handen was toevertrouwd en dat zijn medewerking dus onnoodig was ».

Dit nam echter niet weg dat, toen het verslag verschenen was(2) Prof. Fredericq zich onmiddellijk bij de tegenstanders aansloot.

Zooals men weet bepaalde zich deze commissie ter wille van de practische verwezenlijking van haar programma tot de *trapsgewijze* vervlaamsching der *vier faculteiten*(3) op de volgende wijze :

1) De thans aangestelde professoren en docenten zouden van regeeringswege *verzocht* (niet verplicht) worden voortaan hun onderwijs in 't Nederlandsch te geven.

2) Alle nieuwe professoren en docenten zouden bij hunne benoeming *verplicht* worden van den beginne af in 't Nederlandsch te doceeren.

3) Alleen voor de leergangen over levende Romaansche taal- en letterkunde zouden uitzonderingen op den regel kunnen gemaakt worden.

Al dadelijk ontstond tegen het voorstel een geweldige actie die voor gevolg had den afval der politieke leiders. In 1900 verklaarde volksvertegenwoordiger Jan van Rijswijck (die zooals wij zagen tevens lid was der eerste Hoogeschool-commissie en dus alle voorstellen mede had ondertoekend), dat hij voorstander was van de *verdubbeling* van een zeker aantal leergangen aan de Gentsche Hoogeschool!

Daarmede sloot deze liberale volksvertegenwoordiger zich aan bij Julien de Vigne die zich kort daarvoor in « Het Volksbelang » eveneens tegen het voorstel der commissie had verklaard. Op de in December van dit jaar (1900) te Antwerpen gehouden vergadering van het Algemeen Nederlandsch verbond verklaarde ook prof. Fredericq zich voor de inrichting van vier à vijf nieuwe leergangen in de vier faculteiten (4). Deze zouden in het Nederlandsch gegeven worden naast de bestaande Fransche voor dezelfde vakken.

Daar de vergadering het niet eens was met hem beloofde hij een geschreven verslag over de zaak op te stellen, verslag dat nooit werd geschreven.

Op een vergadering der Hoogeschool-Commissie in 1901, waarop hij was uitgenoodigd, verklaarde Prof. Fredericq dat z. i. *meest gestreefd worden naar het bekomen eener tweetalige Hoogeschool* (de rechten van de Franschsprekende bewoners moesten eerbiedigd worden verklaarde hij.)

Met deze verklaring stelde prof. Fredericq zich feitelijk buiten de Vlaamsche Beweging wat officieel werd bekrachtigd toen zijn voorstel of liever zijne voorstellen want, als ons geheugen ons niet bedriegt, heeft hij er drie voorgesteld, in 1903 te Antwerpen op de algemeene vergadering van het Algemeen Nederlandsch Verbond met 31 stemmen tegen 3 werd verworpen.

Daarmede was prof. Fredericq voorgoed uit het Vlaamschgezinde kamp getreden en kon zijn actie tegen het voorstel der eerste commissie niet meer aanzien worden als een bewijs van oneenigheid in de Vlaamschgezinde gelederen.

Wanneer deze kwestie thans opnieuw tegen de vervlaamsching onzer Hoogeschool wordt uitgespeeld kan zij alleen nog oningewijden bedriegen.

Toen prof. Fredericq in 1903 voor « 't Zal wel Gaan » verklaarde dat « *een Vlaamsche Hoogeschool een droom was* » heeft hij zeker niet gedacht dat die droom zoo spoedig reeds werkelijkheid zou geworden zijn.

J. d. B.

(1) 1. Dr Max Rooses, voorzitter; 2. Prof. J. Obrie, ondervoorzitter; 3. Pol de Mont en 4. L. Du Catillon, secretarissen; 5. Prof. J. Mac Leod, verslaggever; 6. Prof. L. Bouqué; 6. Ed. Fabri; 7. Fl. Heuvelmans; 8. J. Vander Linden; 9. J. Sabbe; 10. Jan Van Rijswijck; 11. Juliaan de Vriendt; 12. L. Willems (leden).

(2) Reeds het jaar volgend op de samenstelling der commissie. In 1893 werd het door het Congres van Dordt goedgekeurd.

(3) Lod. de Raet wilde niet alleen de faculteiten maar ook de technische afdeeling vervlaamschen.

(4) Op een gezamenlijk aantal van circa 150 leergangen!

Kleine Kronijk

Voor Dichter René De Clercq.

Het « Vlaamsche Nieuws » van Dr Borms heeft als hulde aan den dapperen Vlaamschen strijder, een inschrijvingslijst geopend op den bundel verzen door den heer Simons, leider van de Wereldbibliotheek, uitgegeven ten bate van den door « die uit Havere » gebroodroofden koenen Vlaamschen strijder. De bundel kost gebonden 2,60 fr. en ingenaaid 1,50 fr. Sedert een week reeds publiceert het « Vlaamsche Nieuws » dagelijks een gansche kolom met namen van inschrijvers die steeds talrijker toestroomen. Wij vernemen dat ook te Gent een komiteit is tot stand gekomen dat zich met het opnemen van inschrijvingen zal belasten en afdeelingen zal stichten in de voornaamste groote Vlaamsche steden.

Deze beweging bewijst eens te meer dat Vlaanderen aan de zijde staat van hen die voor zijn rechten in de bedreigde bres durfden springen.

Steek dat in uw zak!

Onze nationale August, wiens toeren nog steeds de groote attractie van « De Telegraaf » uitmaken, krijgt van wege den Hollandschen generaal Staal, oud-minister van oorlog en militair medewerker aan « Het Vaderland » (Den Haag) het volgende rake lesje naar aanleiding van een paar onbekookte aanvallen op August's welbekende hoffelijke manie :

« Wonderlijk ! zoo schrijft generaal Staal. Terwijl mijn geschrijf den eene aanleiding geeft mij aan te klagen wegen pro-heid, komt (naar men mij meedeelt), een zekere Monet mij — in de « Telegraaf » natuurlijk ! — schelden voor : « een leegbloed neutrale, een neutre », welken de Franschen even gemakkelijk « pleutre » noemen !!!

Hij zal een Belg wezen, en ik kan op dit oogenblik aan een Belg veel vergeven. Wie aan boord is van een door storm zwaar geteisterd en met ondergang bedreigd schip, van dien verwacht men geen logische redeneeringen, en onder den indruk van medelijden en deernisgevoel maakt men geen verwijt van nood en hulpkreten die grof klinken.

Tusschen genoemden Monet en mij bestatig ik echter dit verschil : ware ik Belg, ik zou òf, als men mijne krachten daar kon gebruiken, aan het front strijden, òf al mijn krachten wijden aan den wederopbouw van mijn land. Tot een optreden als censor, (en hoe !) over een buitenlander, die aan zijn eigen landgenooten leeringen uit den oorlog tracht voor te houden, zou ik mij echter niet geroepen gevoelen ».

Die August geeft daar in Holland een prachtigen indruk van zijn Belgisch vaderland.

TELEGRAMMEN

De Oorlog

Westelijk front

Duitsch ambtelijk bericht.

BERLIJN, 13 Jan. — Ten noorden van Armentières werd een aanval eener sterke Engelsche afdeeling teruggeslagen.

In de eerste morgenuren herhaalden de Fransohen hunnen aanval in Champagne ten noordoosten van Lemesnil, zij werden teruggeslagen. Eveneens mislukte een aanval tegen een deel der stellingen die wij op 9 Januari den Franschen hadden ontrukt bij Maison de Champagne.

De luitenanten Boelke en Immelmann schoten ten noordoosten van Tourcoing en bij Bapaume elk een Engelsch vliegtuig neer. Aan deze twee onverschrokken officieren werd door den keizer de orde pour le mérite verleend als erkenning hunner buitengewone verrichtingen. Een derde Engelsch vliegtuig werd in luchtgevecht bij Robaais een vierde door ons afweervuur bij Ligny (ten zuidwesten van Rijssel) neergeschoten. Van de acht Engelsche vliegerofficieren zijn er zes dood en twee gewond.

Fransch ambtelijk bericht.

PARIJS, 13 Jan. — Ambtelijk bericht van gisteren avond : Twee vijandelijke watervliegtuigen wierpen 8 bommen op Duinkerken en veroorzaakten slechts onbeduidende schade. Ten noorden van de Aisne schoten onze loopgraafkanonnen de vijandelijke verdedigingswerken van Soupir in puin.

In Champagne beschoot ons geschut met goed gevolg de duitsche loopgraven ten noorden van Maisons de Champagne, en ten oosten van den heuvel van Souain. In de Argonnen lieten de duitschers aan de Côte 285 (Haute Chevauchée) een mijn springen, waardoor een groote trechter ontstond, waarvoor den ganschen dag tamelijk heftig gevochten werd met handgranaten.

Tusschen Argonnen en Maas deed de vijand een aanval met verstikkende gassen. Op de Maashoogten in den omtrek van Salonne veroorzaakte ons geschutsvuur een brand in de vijandelijke loopgraven en vernielde machiengeweerstellingen. In de Vogezen vernielde ons geschut twee duitsche verschansingen in den Fecht sektor.

Oostelijk front

Duitsch ambtelijk bericht.

BERLIJN, 13 Jan. — Op verscheidene plaatsen van het front goed geslaagde gevechten van Duitsche patroeljes en Russische verkenners.

Bij Nowosjolki (tusschen de Olschunka en de Berestiany) werden de Russen uit een vooruitgeschoven loopgraaf verjaagd.

Oostenrijk-Hongaarsch ambtelijk bericht.

WEENEN, 13 Jan. — In Oostgallicië en aan het Bassarabische front op enkele plaatsen geschutgevechten.

Overigens niets van beteekenis.

De ambtelijke Russische berichten zijn in de laatste dagen doorspekt met leugenachtige beweringen. Tegen alle Russische onware berichten in kunnen wij verklaren dat wij al onze stellingen ten oosten van de Strypa en aan de Bessarabische grens in handen houden zooals wij ze voor het met veel bombast aangekondigde offensief van Kerstdag bezetteden. In een enkele bataillonssektor zijn wij 200 schreden achteruit getrokken. Zoo door onze beweringen die der Russen worden gelogenstraft wordt dit nog meer gedaan door het feit dat de vruchtelooze aanvallen der Russen aan den Dnester en Pruth geenszins iets konden bijdragen tot de opheffing van druk door ons op de Montenegrijnen uitgeoefend.

De vijand weet best welke verliezen zijne talrijke aanvallen die met sterke krachten werden aangegaan hem hebben gebracht en dat alle dagblad-aankondigingen van de wereld daar niets kunnen aan veranderen.

Russisch ambtelijk bericht.

PETROGRAD, 12 Jan. (P. T. A.) De generale staf meldt : Tusschen Olsy en Weik trachtte een kleine afdeeling Duitschers naar den rechteroever van de Mussa over te gaan. Zij werd echter door het vuur van onze wachtpost verdreven. Onze verkenners deden verkenningen in de buurt van het Kangerumeer, van Tsjaock en oostelijk van Plankausen, waarbij zij met een in aantal overmachtigen vijand handgemeen werden. De schermutselingen eindigden steeds ten onzen gunste In de streek langs den spoorweg van Ponewjeck hebben onze verkenners twee rijen draadversperringen doorgesneden. Gebruik makend van handgranaten verjoegen zij de Duitschers uit de loopgraven. Overigens geen wijzigingen.

Italiaansch front

Oostenrijk-Hongaarsch ambtelijk bericht.

WEENEN, 13 Januari. — In Judikarie beschoot de Italiaansche artillerie de plaatsen Cretor en Por. Bij Ronpone wierpen vijandelijke vliegers bommen neer zonder schade te veroorzaken. Ten oosten van Riva stond Nago geheel onder heftig vijandelijk vuur. Ten zuiden van Pontafel nam ons geschut vijandelijke barakken onder vuur. Aan het kustfront duurden de geschutgevechten voort in het gebied van Tolmein en van Doberdo.

ROME, 13 Januari. — Ambtelijk bericht van Woensdag. In het boven Comonicadal, in de streek tusschen de Ercavallospits en aan de Tonalepas vernielde ons geschutvuur op 10 Januari een vijandelijke hut en een oorpost. In het Sagarinadal poogde de vijand des avonds van denzelfden dag, na artillerievoorbereiding onze stellingen op den Dante Kastell te bestormen.

Op de overige fronten tot aan de zee duurde gisteren het geschutvuur langs beide zijden voort. In twee vijandelijke kampen heerschte levendige bedrijvigheid. Vijandelijke vliegtuigen wierpen bommen op onze Isonzostellingen.

Balkan-fronten

Duitsch ambtelijk bericht.

BERLIJN, 11 Januari. — De toestand bleef onveranderd.

Oostenrijk-Hongaarsch ambtelijk bericht.

WEENEN, 13 Jan. — De Oostenrijk-Hongaarsche troepen die op de Adria aanrukken, hebben de Montenegrijnen uit Budua verdreven en hebben den Naimi Vrho (berg ten noorden van de stad) in bezit genomen. De troepen die in het Locvengebied vooruitdrongen stonden gisteren in gevecht op 6 kilometers van Cettinje.

Ook bij Crabovo verliepen de gevechten gunstig voor ons. Onze troepen rukten vooruit in de vallei. In de grensstreek ten zuiden van Artovac overvielen wij den vijand in zijne bergstellingen, van waaruit wij hem verdreven.

In het noordoosten van Montenegro is de toestand onveranderd.

Turksche fronten

Turksch ambtelijk bericht.

KONSTANTINOPEL, 13 Januari. — Aan het Irakfront geene verandering. Op 10 Januari, viel de vijand op het Kaukasusfront tweemaal krachtig onze stellingen bij Narman aan. Hij werd teruggeslagen onder verlies van 100 dooden.

Op 10 Januari, beschoten verscheidene vijandelijks kruisers en torpedobooten van tijd tot tijd Seddil Bahr, de omgeving van Teke Burun en de Anatolische batterijen zonder groote schade aan te richten. Een kruiser die kwam uit de richting van Kawalla wilde het vuur openen op onze stellingen ten noorden van de bocht van Baros. Het vuur onzer batterijen joeg hem op de vlucht.

Onze vliegtuigen die door luitenanten Goedike en Chomos werden bestuurd schoten op 9 Januari, het vierde vijandelijk vliegtuig neer. Het stortte in volle zee bij Seddil Bahr.

Ter Zee

MADRID, 12 Januari. (Reuter) — Op 11 Januari werd een radiogram ontvangen van het stoomschip *Tafna*, dat hulp vroeg tegen een duikboot, die het schip nazette. Nader wordt uit Barcelona bericht, dat het schip ontsnapte en de duikboot uit het oog verloor

ROME, 12 Jan. (Reuter.) Officieel. Op 6 Jan. is de gerequireerde stoomboot « Brindisi » (541 ton) en op 8 Jan. de bewapende stoomboot « Citta del Palermo » (1052 ton) op mijnen geloopen in het benedengedeelte van de Adriatische Zee. De schepen zijn gezonken, Allen aan boord van de « Citta del Palermo » zijn gered Eveneens is de bemanning van de « Brindisi » gered en meer dan de helft van de andere personen.

Verdere Telegrammen

ITALIE

WEENEN, 13 Jan. — Uit Geneve wordt aan de Abend geseind dat de verliezen der Italianen aan het Oostenrijksche front tot op 1 december 600 000 man aan dooden gewonden en vermisten, dus een derde van het geheele leger zijn.

WEENEN, 13 Jan. — De pers bespreekt met voldoening de politieke en militaire beteekenis van de verovering en wijst op de samenwerking tusschen vloot en leger.

Zij stelt vast, dat de verovering niet alleen een nederlaag voor Montenegro is, maar ook een zware slag voor Italië, dat indertijd de niet-bezetting door Oostenrijk-Hongarije tot voorwaarde voor zijn voortdurende neutraliteit stelde.

ENGELAND

LONDEN, 13 Jan. (Reuter.) De arbeidersministers : Henderson, Brace en Roberts, hebben hun ontslagaanvrage ingetrokken.

LONDEN, 13 Januari. (Reuter.) Het dienstplicht-ontwerp is in tweede lezing met 431 tegen 39 stemmen aangenomen.

FRANKRIJK

LUGANO, 13 Jan. — Naar berichten der Grieksche bladen is een Fransche torpedovernieler tegen de rotsen van een der eilanden gestrand.

GENEVE, 13 Januari. — Uit Parijs wordt geseind dat in de Fransche kamer de verliezen der Franschen op Gallipoli, de drie vijfden van al de gelandde troepen bedragen.

DUITSCHLAND

BERLIJN, 13 Januari. — De sociaal democratische fraktie van den Rijksdag heeft in haar zitting van gisterenavond met 60 stemmen tegen 25 Dr Liebknecht uit de partij gesloten, voor herhaalde zware vergrijpen tegen zijne plichten als afgevaardigde.

AMERIKA

Aanval op een trein.

EI PASO (Texas), 12 Januari (Reuter). — Myles, de Engelsche consul te Chihuahua, seinde aan den consul alhier, dat 17 personen (naar men denkt alle Amerikanen) door Mexikaansche bandieten uit een trein zijn gehaald, 50 mijlen ten W. van Chihuahua. De kleeren werden hun afgerukt een leeggeplunderd ; daarna werden deze personen dood geschoten.

AMSTERDAM, 13 Jan. — Naar een telegram uit Wilmington (V. S.) grepen in de laatste twee dagen niet minder dan 5 ontploffingen plaats in de kruitfabrieken van Dupont. Hoewel zeer groote schade werd aangericht zijn geene menschenlevens te betreuren.

GRIEKENLAND

PARIJS, 13 Jan. — Le Temps openbaart een bevel van generaal Sarrail aan de troepen te Saloniki waaruit blijkt dat de betrekkingen tusschen de legers der Entente en het Grieksche leger niet goed zijn. Het bevel luidt :

Ik herhaal nogmaals dat alle officieren en marschappen meer dan tot nog toe het geval was tegenover de officieren van het Grieksche leger de voorgeschrevene regels van eerbied moeten in acht nemen.

ZWEDEN

STOCHOLM, 13 Januari. — Stockolms Dagebladet verklaart dat de jongste uitingen van Engeland over den handel met de skandinaafsche landen gelijk staan met eene handelsoorlogs verklaring. Engeland verlangt de algeheele beheersching van den handel der onzijdigen en legt vooral Zweden de duimschroeven aan door zijne bepalingen betrekkelijk steenkool. Zweden eischt dat ook zijne onzijdigheid in den handelsoorlog worde geëerbiedigd.

41

Een Ras dat Herleeft

Oorspronkelijk roman

door

GUST. VERMEERSCH.

—o—

Er was enige verandering in de gemoedstoestand ; daar zaten lieden halsstarrig te dubben, daar zaten er andere die somber vòor zich keken, en sprakeloos als de eerste, doch soms de lippen veroerend als uitten ze innerlik een verwensing.

Berten werd nogal veel omringd, hij praalde steeds te midden een klein troepje en van achter de tafel keken andere naar hem, meest jonge, met enige bewondering in de ogen en listig gemonkel om de lippen. Andere, integendeel, keken alsof ze tandpijn hadden ; ze hadden mee willen doen maar ze konden niet want daarbinnen zat de angst voor de fabrikant, het vertrouwen was nog niet gekomen.

Deze die Berten omringden waren de meest vertrouwvolsten, de meest ontwikkelden ook ; ze begonnen in hun zaak te geloven staande tegenover het tastbare feit : Berten, hun voorzitter was doorgezonden en werkte nu niet meer, en toch leefde hij : hij werd betaald door die mannen van de vakvereniging.

Maar er was nog iets dat op het gemoed van allen werkte, doordrong tot in het binnenste van elke sombere geesten : Berten was vertrokken zonder aarzelen, zonder te buigen : dat stelde een voorbeeld vast daar tegenover de baas en een voorbeeld van vertrouwen tegenover de leiders, de grote koppen die de vakbond richtten. En Berten was één van de hunne. En van een andere kant werden zij aangegrepen door een duister solidariteitsgevoel een onberedeneerd geweld dat in hen lag, dat hen dreef, dat enkele van de somberste gedachten inboezemde aan vraak en moord nu de heiligheid, de onschendbaarheid van het baas zijn door Berten 's daad was opgeheven en de werkgever voor hen verscheen in een ander daglicht : een gewone, kranke mens

De leiders zagen niet zonder enig genoegen deze schaar die zich vormde rondom Berten, en stadig op en af vlotte ; dat was een teken van belangstelling, levendigheid, begin van vertrouwen ; men redeneerde er over het voorval. En Berten zelf was zo gerust en die gerustheid ging over op de anderen.

Er begon wat gedachte, wat vooruitzicht, wat kennis, wat opmerkingsgeest in te komen, het was een vooruitgang op de stafelike gedweeheid zonder begrijpen en dus ook zonder overtuiging of karaktervastheid.

Maar toch bleven er nog zeer velen, verre de meesten, zitten. Na eerst op de ontwikkeldsten te hebben gestaard, moest de blik noodzakelik over deze dwalen, de strijd was nog steeds ongelijk, zeker zouden de één de anderen meeslepen, maar wélke zouden meegesleept worden ?

— Als 't niet gaat, dan is 't een uitstel, meenden Schramme en Van Thielt, de tijd om de mannen méér te bewerken.

Maar Polfliet was van een andere mening : — We moeten zegepralen of 't is onze vernietiging, zei hij.

Zooals altijd kwam de onderpastoor de laatste. Toen merkte men duidelik dat er ondanks de oppervlakkige kalmte, enige zenuwachtigheid heerste onder de leiders, haastig schoven ze rond de bestuurstafel en waren stil aan 't vezelen ; ze hadden zich aan deze daad van Vanmaele niet verwacht, zijn optreden schokte hen doch vooral de priester die zulks van een zoon van de kerk niet verwacht had. Hij uitte zijn teleurstelling luid doch doorzag de reden van de fabriekant's handeling en begreep dat er niets met hem te doen was, Schramme zelf was hiervan overtuigd en deze overtuiging baarde onrust ; er moest een nieuwe stap gezet worden en deze zou eveneens zonder gevolg blijven.

— En deze kranige houding van Vanmaele zal 't werkvolk sterk beinvloeden, zei Polfliet, ze zullen schrik krijgen...

Maar algauw zaten ze rondom de tafel met zo effen mogelike gezichten en Polfliet nam dadelik het woord, deze maal zonder af te wachten of men het hem verleende.

Het was hem vooral om 't doen, in tastbare beelden, hun beleefdheid te stellen tegenover de ruwheid van de fabriekant ; zijn schraapzucht en winzucht te doen uitkomen, zijn onredelikheid en verdrukkingsgeest. Zijn wistbezag had minder welstand in de gezinnen gebracht en hij wilde op 't onredelike van zijn daad niet gewezen worden, hij vreekte zich op ellendige wijze door een werkman zijn brood te ontnemen daardoor aantoonende hoe hij de mannen eerbiedigde die hem door hun arbeid hielpen rijk maken, die al de krachten van hun jeugd daarin hadden verdaan.

En dan hemelde hij de macht op van de vereeniging, in invloed, haar ingrijpings en standhoudendvermogen. Geen duimbreed zouden ze wijken. Nu zoude ze eisen dat de fabriekant, behalve de gevraagde verhoging van loon, ook nog de weggezonden werkman, de voorzitter van hun vakbond, de man die voor hen in het vuur stond, terugnam.

Hij was zeer welsprekend, in gloedvolle, begeesterende woorden stroomde het uit zijn mond. Zijn korte, vierkante gestalte was als gegroeid en zijn vuisten beukten in de ijlte, zijn ongeschoren, als vuil gezicht, was ontzaggelik van de kracht die er uitstraalde, hij leek op dit ogenblik een krachtopeenhoper, die putte uit de van onrust zwangere lucht, de tegenstand ketelde hem, hitste hem aan, hij vond de uitdrukkingen, de klemtonen, de gemoedsbewegingen van de hooge noot die buiten het bewustzijn liggen en voortspruiten uit het optreden van het onderbewuste.

Hij had er een zeker getal meegesleept, Hoste, die als penningmeester was aangesteld en onder de mannen stond, gelast in de handen te plakken, had een aantal navolgers. Dit handegeklap werkte aanstekelik en was daarom ook bedoeld, het verhoogde de geestdrift, het was een noodzakelike faktor om deze, door eeuwenlange verslaving neergedrukte geesten wat op te beuren, wat leven en geestdrift in te gieten door deze felle en opwekkende lichaamsbeweging. Overigens staarden al de mannen met enig ontzag naar het begeesterende gezicht van Polfliet.

Langzaam, als lauwe waterdruppels, waren zijn woorden in hun boezem geleekt, deze volzinnen behelsden zekere figuren, zekere beelden, die telkens herhaald, tot hun gemoed begonnen te spreken, in hun binnenste een samenhang van denkbeelden begon te vormen en door de herhaling werd hun de gedachte eigen, verenigde zich met hen, de traagwerkende verbeelding geraakte in gisting, zou zich warm gaan maken. *(Wordt voortgezet).*

Buitenland

Nederland

In de « Haagsche Post » geeft de heer C. K. Elout, een belangrijke beschouwing over wat hij noemt : het naaste gevaar voor Holland.

Wij geven het slot hier weer omdat het zoo nauw verband houdt met onze Vlaamsche toestanden :

« Elders heb ik wel eens geschreven, aldus de heer Elout, dat, zoolang wij waakzaam blijven en sterk genoeg om een onverhoedschen aanval af te slaan, door do oorlog de integriteit van ons grondgebied misschien niet ernstig meer wordt bedreigd... Maar wel door den vrede. En waarlijk, ik vrees den vrede. Juist om die Belgische kwestie. Om de vraag wat er met België zal gebeuren, als de Entente verliest..., doch vooral : als de Entente wint....

Hadden wij alleen met een Vlaamsch-België te doen, dan zou de kwestie voor ons alles, of nagenoeg alles, van haar dreigement verliezen. Maar iedereen weet dat niet het Nederlandsch-Vlaamsche element in België regeert. En nu moet men ziende blind wezen, om niet te hebben waargenomen dat de Belgische regeering in 't bijzonder en de toonaangevende kringen in het algemeen tijdens den oorlog onder een veel sterkeren Franschen invloed zijn gekomen dan ooit te voren. Dit is waarlijk niet verwonderlijk wanneer men bedenkt dat de oorlog België letterlijk in de armen van Frankrijk heeft gejaagd, zoo zelfs, dat de Belgische regeering thans zetelt in een Fransche stad. De ontvankelijkheid voor Fransche inblazingen die reeds voor den oorlog onder het heerschende Waalsch Franskiljonsche element zeer groot was (men denke aan het misbaar tegen het Vlissingsche fort, van Roland de Marès, c. s., opgezweept door de Fransche pers), is nu ontzagelijk toegenomen.

En daar de stemming in Frankrijk ons zeer ongunstig is, dank zij het eeuwige wantrouwen in alles, dat daar altijd gereed staat (dank zij ook het stoken hier te lande tegen onze Regeering), behoeven wij ons van de gezindheid der Fransch-Belgen jegens ons geen illusie te maken. Ik ben er van overtuigd, gezien de uitingen van die zijde te onzen aanzien (die van Belgische ministers inclusis) dat er bij de vredesonderhandelingen weinig meer over zal zijn van eenige, meer dan platonische Belgische dankbaarheid, jegens Nederland. En dat de Belgische regeering, gesteund door de Fransch-Belgische regeeringskringen en in 't kielzog van de Fransche hostiliteit tegen ons, zoo mogelijk ons een deel van het Belgische gelag zal doen betalen. Uitingen als onlangs weer die van den heer Baie doen ons zien, welk gevaar voor verlies van Limburg wij loopen als de Entente wint en België meehapt naar de brokken, links en rechts

Maar nog véél meer gevaar loopt ons bezit van Zeeuwsch Vlaanderen, omdat met Zeeuwsch-Vlaanderen dan misschien iets anders verhandeld kan worden aan de Entente. Doch stellig als de Entente wint. Want dan krijgen Frankrijk en Engeland de gelegenheid, om den Scheldemond aan Nederland te ontrukken en de barrière, die wij thans een naar Antwerpen opstoomende boot voor den boeg moeten leggen voor goed te verbreken. Ziedaar, omdat een door de Entente gedicteerden vrede te onzen aanzien zal worden beheerscht door een ongunstige stemming en door de herhaaldelijk geuite begeerte naar stukken van ons land, het gevaar dat ons bedreigt bij het sluiten van zulk een vrede.

Engeland

Nu de zaak van den dienstplicht niet meer zoo brandend is gaat men inzien dat het niet voldoende is een sterk leger te been te kunnen brengen maar dat men ook financieel en œkonomisch sterk staan moet om niet het onderspit te delven. Reeds van voor verscheidene maanden werd — in navolging wat in Duitschland was geschied — door de regeering en door pers aangedrongen opdat de bevolking niet meer zoo verkwistend zou zijn. In een der laatste nummers van de Daily Mail wordt een veldtocht aangepredikt ten gunste van gedwongen zuinigheid voor het volk.

Het blad zegt : het is niet te gelooven hoe in Engeland met geld wordt gesmeten. De staat geeft hierin het voorbeeld door voor schietvoorraad drie tot vier maal meer te betalen dan voor den oorlog. Donar Law heeft dat erkend voor eenige weken en lord Joicey heeft berekend dat Engeland tegenwoordig 3 pond (75 fr.) besteedt voor munitie terwijl Duitschland voor dezelfde hoedanigheid en hoeveelheid slechts 1 pond betaalt.

Volgens deskundigen bedragen de oorlogskosten per dag 5 miljoen pond waarvan zeer zeker 1 miljoen pond te veel is betaald.

De bevolking (vooral de handswerklieden die buitengewoon hooge loonen verdienen met den oorlog : 75 tot 180 fr. per week!) volgt het slechte voorbeeld der regeering. Het koopt juweelen, pianos orgels, pelswerk, dure kleederen en lekkernijen als nooit te voren.

Het is vreeswekkend vast te stellen hoe de invoer in Engeland is toegenomen en in welke mate de uitvoer is verminderd, dus hoe het land verarmt.

In 1913 voerde het land in voor 559 miljoen pond, in 1915 voor 755 miljoen, niet gerekend de invoer van leger- en vlootbehoeften.

De uitvoer bedroeg in 1913 525 miljoen pond en is in 1915 tot 384 miljoen gedaald. Daaruit blijkt dat in de twee laatste jaren Engeland ongeveer tweemaal zooveel heeft ingevoerd als het uitgevoerd heeft, het heeft dus minder voortgebracht en meer verbruikt. Men verlieze daarbij niet uit het oog dat de invoer steeds de goudvoorraad van een land aanspreekt.

Daily Mail zegt dat de voortbrengst is verminderd door het inbeslagnemen der werkkrachten en werkplaatsen voor de behoeften van het leger terwijl de uitgaven zijn gestegen omdat het rijk veel te veel betaalt voor die behoeften. Ieder britsche onderdaan zal inzien, vervolgt het blad, dat dit niet langer zoo gaan mag willen wij niet in de naaste toekomst groote moeilijkheden ontmoeten.

Mc Kenna heeft indertijd aangetoond hoe het verbruik kon worden beperkt. Nu de loonen zoo buitengewoon en abnormaal hoog zijn moest de staat dwang uitoefenen om het overtollige geld te doen beleggen in staatsleeningen in plaats van het te verkwisten.

Tot zoover de Daily Mail die zeker niet goed ziet hoe getrouw Engeland het Duitsche « despotisme » gaat naapen en zelfs veel verder gaat dan dit!

Dit toont eens te meer en zeer duidelijk aan dat Engeland steeds het land was en nog is van : alles voor mij, de rest is voor de anderen.

Zwitserland

De zeer anti-Duitschgezinde en zeer Franskiljonsche muzikant Jacques Delcroze van Geneve is niet zeer tevreden over eene reis naar Engeland die hij voor een paar maanden heeft ondernomen. In een ingezonden brief aan the Times klaagt Miss Grace Chisholm dat de beroemde muzikant die zoo heftig protesteerde tegen de beschieting van de kathedraal van Reims en zeer dikwijls blijk heeft gegeven van verregaande anti-Duitschgezindheid, het zeer lastig is gemaakt geworden.

Bij zijn bezoek aan Engeland in Juli ll. werd hem vanwege eenige vereerders een adres van sympathie overhandigd. Op de terugreis naar Frankrijk werd hij te Folkestone door de krijgsoverheid aangehouden als verdacht persoon. Hoewel zijne papieren volkomen in orde waren verklaarde de politiebeambte die hem aanhield op brutalen toon dat hij Zwitser, niet beter was dan een Duitscher.

In Boulogne werd hij door een patroelje opgewacht die hem naar de krijgsoverheid bracht. Daar werd hij ontvangen door een Fransch officier die hem zijne verontschuldigingen aanbood zeggende : ik kan niet vatten waarom men ons uit Folkestone telefoneerde dat u een verdacht persoon zijt.

De inzendster van den brief zegt dat zulke handelwijze een zeer ongunstigen indruk moet teweegbrengen bij de goedgezinde vreemdelingen en dat het bij alle Engelschen die de Zwitsers kennen een blos van schaamte moet te voorschijn roepen.

Amerika

Na eenige weken van groote spanning tusschen de V. S en de centraalmachten is door de jongste verklaring van Duitschland betrekkelijk de onderzeebootoorlog de goede verstandhouding teruggekeerd. De Morning Post verneemt uit Washington dat Duitschland weer in de gunst staat, te oordeelen naar de uitingen van regeeringsmannen en de algemeenheid der pers. Het Amerikaansche volk heeft zoo'n heiligen schrik van den oorlog en zelfs van het afbreken der diplomatische betrekkingen met de centralen dat het alles goedkeurt wat de regeering maar eenigszins aannemelijk voorkomt. De New-York Sun zegt dat de Amerikanen den Duitschen gezant Bernstorff een kaarsje mogen aansteken omdat hij zoo goed heeft tot stand gebracht wat aan velen onmogelijk scheen namelijk het bijleggen van de geschillen over de duikbooten.

De medewerker van de Morning Post meldt verder dat de toegevingen van Duitschland voor gevolg zullen hebben dat de V. S aan Engeland eenigen uitleg zullen vorderen over zijne handelwijze ter zee en dat zelfs zou worden verlangd dat Engeland zou naleven wat het vroeger heeft beloofd : de eetwaren, geene oorlogskontrabande zouden uitmaken. Het verzet tegen het schenden van de postmails door Engeland is slechts een eerste stap geweest. Het betaalsdepartement wacht de verklaringen van Engeland af voor zijn willekeurig ingrijpen in den Amerikaanschen handel. De vrienden van Duitschland in het kongres zijn zinnens alles in het werk te stellen opdat de Amerikanen klaar zouden zien in de handelwijze van Engeland en om te bewerken dat de stemming in de V. S. ten gunste der centralen worde gekeerd.

Zingende Vlaming

Elk bestelle bij ons beheer het schoone liedje van Frans Boogaerts, op de tekst van den gentschen krijgsgevangene Van den Broeck :

« VADERVREUGDE »

aan den prijs van 1,25 fr.

Rechterlijke Kronijk

BEROEPSHOF VAN GENT

Policie mishandeld. — Meert Jan en Vanden Bossche Emiel, beiden werklieden te Gent, voor slagen en opstand aan de policie werden verwezen door de rechtbank van Gent : de eerste tot 2 jaar gevang en 100 fr. boet, de tweede tot 1 jaar en 50 fr., en bovendien voor doods bedreigingen, tot 15 dagen en 26 fr. boet; beiden werden ter zitting aangehouden.

Op hun beroep en dat van het Openbaar Ministerie behoudt het Hof de uitgesprokene straffen en verwijst Vanden Bossche nog voor smaad, tot 15 dagen en 26 fr boet.

Beide veroordeelden blijven aangehouden.

Bekrachtigd. — Bij verstek had het Hof van Beroep zekeren Van de Velde, Alfons, landwerkman, te Meetkerke, verwezen tot 3 maand gevang en 100 fr. boet, voor slagen toegebracht aan den jachtwachter Pypers, Lodewijk.

De veroordeelde verzet hebbende aangeteekend, zoo bekrachtigd het Hof het vonnis.

KORREKTIONNEELE RECHTBANK VAN GENT.

Diefstal. — Piepers Cesar en De Vlieger Julien, werklieden te Eecloo, maakten zich aldaar plichtig, den 7 September 1915, bij middel van gewelddaden, aan diefstal van aardappelen. Piepers werd veroordeeld tot 7 maand gevang met onmiddellijke aanhouding, en De Vlieger tot twee maand en 25 frank.

Vlaanderland

Brussel

In de liederavond te Brussel.

De buitengewone bijval die deze inrichting geniet, zien de vijanden van onze beweging natuurlijk maar met lede ogen aan. Men heeft gedreigd met afschaffing en betaalde kerels zijn er aleens rumoer komen maken. Zelfs de portier van de school op de Anneessensplaats doet er het zijne toe.

Zo zei deze kerel verleden week, met een gebaar van meesterschap, tot de bestuurder : Het is vandaag geen liederavond, meneer. Zo! en waarom niet? vroeg deze. — Het is vakansie! gaf de andere voor antwoord. — Daar weet ik niets van! zei de bestuurder weer, hebt gij die vakansie gemaakt en met welk recht? Bestuur ik de liederavond of zijt gij het?

— Het is geen school en daarom is het ook geen liederavond!

— Nu, school of geen school, dat gaat me niet aan! het is liederavend en doe maar algauw de deuren open of ik zal u wel weten te dwingen!

De kerel ging dan maar trekhielend de deuren openen, maar hij had er zorg voor gedragen dat de lokalen onder water stonden, zogezegd voor de schoonmaak.

En zo waren de zangers ervan af met natte voeten.

Intusschen groeit de zaak langzamerhand tot een grootse onderneming. Nooit, sedert haar ontstaan, mocht zij zich in dergelike bloei verheugen. Méér dan vijfhonderd personen nemen er tegenwoordig deel aan.

In de grote Post.

De Waaltjes steken daar ook de koppen omhoog. Ofschoon er duizende Vlaamse bedienden zonder bezigheid lopen, heeft men het toch noodzakelik gevonden een paar Vlaamse onkundige bedienden te plaatsen die het geharrewar, verwekt bij vele lieden door de invoering van de duitse dienstvoering, niet verbeteren.

Wij nemen de vrijheid het Duitsche postbeheer te doen opmerken dat destijds door Minister Hellepute maatregelen getroffen werden om deze onzinnige toestand van beduiden die het publiek niet begrijpen aan de winketten te plaatsen, te doen ophouden en dat het zijn plicht is er de hand aan te houden dat ook nu deze maatregelen uitgevoerd worden.

Verder wijzen wij naar een opschrift op een deur links, opschrift dat ook voor het publiek van belang is, en in strijd met de Belgiese wetten uitsluitend in de Franse taal gesteld is.

De Bagetter Socialist

—o—

Er zyn zeker maar weinig lotgenoten die deze onvergetelyke facie niet voor zich hebben zien staan, met diepe, breede trekken om dien altyd ironisch lachenden mond, met gewelddadigen neus, en die zuiderlyke gelaatstint, die er wel op duiden dat hy ergens wat bloed van een spaanschen zestienhonderdiger in de aderen te bruischen heeft.

Die gloeiende, donkere kykers, die schalks je aanlachen en vaag doen denken aan den gloed van gipsige gyptenoogen ; die heele uitdruksvolle tronie, die je in jouw heele leven niet meer vergeten kunt, en waarop de gladgeschorenheid er nog toe bydraagt om het potsierlyke aan te vullen, dat min opmerkzame karikaturisten misschien by 't eerste zicht niet zouden te vatten krygen : daar hebt ge heel den man, lyk hy gaat en staat, lyk hy leeft en streeft.

Een over-trouwe ziel, nochtans, die ge moogt belasten met een lastig karweitje, een machtige arm voor den een of anderen politieken of gedachtenstryd. Het zal je dan ook niet wonderlyk toeschynen, als hy je vertellen zal, avondenlang, met dien eeuwigen lach om zijn krullende lippen, at hy aan zooveel kleuren heeft gewerkt dat hy er voortaan wit en blank van ziet : en dan gaat hy er oplos van geele Leuvenaars, van blauwe Giesbergenaars, van roode Brusseleiren, van groene Oelstsche demokraten en zwart-gele vlaamschgezinden : en dan kraamt hy je zyn wonderbare histories van een mislukte erfenis of eene aangebrande pap of eene gescheidene vrouw uit, dat je heimelyk en tegen wil en dank aan 't proesten gaat en de heele kluts kwyt geraakt om de gedachte dat een man zoo maar met zyn eigenste kan den draak steken.

Verwonder je, verdjanterd, toch zoo allegodschduivels niet, want geen wenk, geen draai en laat hy vliegen om je zoo'n formidabele ooren aan te naaien, dat je naderhand al die zeldzame wederwarrigheden eens overwegend, innerlijk moet bekennen dat er nog oolyke grappenmakers in de wereld loopen.

Dat die komieke trekken hem, van vooraf aan, aanwyzen om op de planken zyn koddige narheid uit te gieten, blyft niet te twyfelen over, en, als hy het erop aan heeft, om eens van een kwezelke, een kosterke of wat al zieletypen ook uit het volksleven, de heele doening voor je oogen te doen op en af bewegen, proest gy het uit van 't hartelyk lachen.

Die handen gaan en slaan lyk zoevende vlegels, die oogen guiteren rond, die nare neus krult met de trekken om zyn muilenden mond samen in een geheel dat u 's avonds nog voor den geest staat en u lachen doet tot in den slaap.

Het ware een trek te kort gehouden aan zyn heele figuur, zoo wy al de vlugheid van zyn altyd ratelende tong moesten verzwygen : en die lippen plooien zich naar omhoog en naar omlaag en die zinnen rollen daar uit in een aardige vloed van kleuren, waar gy al de aannemelyke mooiheid in merkt van 't brusselsch bargoensch en 't zuid oost-vlaamsch gekakel, hier en daar afgekapt door een malsche snee belgisch fransch, zoodat het nog uren lang nadien in uwe ooren blyft suizen en snorren lachen en u doet besluiten dat die leutige bagetter, ondanks zyne roode kleur, een jonge kwast is.

Zei ik politieke roode kleur of zei ik het niet, zei kasper-oom zaliger ? Onze kop heeft nu daar in zyn manieren al het typische nagebootst van een welsprekenden en dompersovertuigenden volksleider, die het heeft over nieuwe boterhammen en aanstaande « biefstekke » zoodat gy er onwillekeurig al om watertanden zondt, indien ge niet wist by voorbaat dat het malle gekscheerdery is, een verre hersenschimmige weerspiegeling uit een wyde wildernis.

Denkt niet dat hy zich, al was het maar om een sikkeptije, om den tuin leiden of op de knuistige teenen trapen laat : dan is by u ook al wat te glad af en gy moogt al heel wel om zien dat hy u niet verder heeft meegehaald dan gy hem zoudt willen brengen hebben.

En als ge's nachts zoo half doezelend onder uw dekens ergens nog een guitigen kwinkslag waarneemt, die des te koddiger is dat hy van een zware grollende basstem is uitgerommeld, moogt ge zeker zyn hem in uwen slaap aan 't zwinkelen te zien met zyn allempige vlegels van armen, en aan 't trekken en 't vernypen van zyn komiesche facie, en aan 't sjacheren met meetingbrieven van verguisde demokraten of luidruchtige flaminganten ; en dit brengt u zoo 'n zalig genot dat ge stillekens aan 't wenschen gaat dat er nog meer zulke kwasten komen om uw gevangen zyn wat op te vroolyken en al de vervelende traagheid dood te lachen van die godvergeten, lange dagen.

— Ziendezat. —

« *Onze Taal* » Gottingen.

EINDE

De Boekentafel

Een oproep tot de Vlamingen

door Gustaaf Vermeersch.

Brussel, Boekhandel : P. Hoeben, 233, de Merodestraat.

« In deze bladzijden vertel ik, voor de ingewijden, niets nieuws » zegt de schrijver in zijn voorwoord. « Ik heb alleen bedoeld een speciaal werkje te schrijven, om mijn volk voor te lichten, ten einde het te trachten te genezen van zijn noodlottige neiging, om zijn belangen daar te zoeken waar die niet te vinden zijn, door het eenvoudig de waarheid onder de oogen te brengen ».

En zijn volk voorlichten op zijn bekende eerlijke maar krachtige wijze doet deze vierkant. Vlaming, wars van alle jacht op effect, dan ook.

En in zijn ijver om dit doel te bereiken, misschien hier en daar juist daarom wat en niemand ; hekelt op bitteren toon de vroegere Vlaamsche leiders, liberalen, katholieken en socialisten, « aan wie het Vlaamsche volk ongelukkiglijk de macht in handen gaf » omdat zij in dezen oorlog bewezen hebben in het algemeen (er zijn dus gelukkiglijk nog uitzonderingen !) « geen nationale fierheid te bezitten », beschuldigt Kardinaal Mercier, de Waalsche aartsbisschop van Mechelen, door zijn anti-Vlaamschgezindheid mede verantwoordelijk te zijn voor de ellende die ons Vlaan-

deren gekomen is, en spreekt ten slotte, na breedvoerig zijn zienswijze uiteengezet te hebben omtrent de oorzaken van dezen oorlog waarvan hij, steunend op historische feiten de schuld aan Engeland wijt, een vernietigend rekwisitorium uit tegen de Belgische regeering die bij beschuldigt nooit neutraal te zijn geweest, zich wetens en willens in de armen der Entente te hebben geworpen en dus alleen oorzaak te zijn van eigen ondergang en van al de rampen die Vlaanderen hebben getroffen.

Met deze feiten voor oogen acht de schrijver het oogenblik voor Vlaanderen gekomen om zich los te maken van België, « den Franschen leen- en knechtstaat, den waren vijand van Vlaanderen ». Maar tevens bloedt hem het harte bij de gedachte aan de duizenden die tengevolge der omstandigheden zijn gedoemd om te sterven voor een zaak die hen vijandig is:

— Vlamingen, roept hij uit, het uur is tragisch! Ginder aan den Yser vechten onze zonen, onze echtgenooten, onze vaders, onze verloofden, onze broeders.... Wij moeten onze smart overwinnen en onzen hartstocht tot rede brengen, erkennen dat hun vergeefsch gebaar, hun doodsgerochel en hun ingaan in de bleeke dood, voor ons geen doel meer heeft. Want wij hebben te zorgen voor de levenden, voor wat van ons ras overblijft. En die zorg legt ons den gebiedenden plicht op, ons met alle macht te verzetten tegen een ons heropdringen van het Belgische juk. België heropgericht beteekent voor ons: verdwijnen als zelfstandig ras.

Kan hij, die zich in de Vlaamsche kwestie niet heeft ingeleefd, zich het smartelijk zielsproces indenken dat uit deze woorden spreekt? Kan hij den geweldigen haat begrijpen van dezen Vlaming tegen België, zijn officieel, en zijn geestdriftige liefde voor een vrij en onafhankelijk Vlaanderen zijn werkelijk vaderland, dat vernieuwde vaderland dat hij uit dezen chaos hoopt te zien verrijzen verlost van allen vreemden dwang?

En waar Gustaaf Vermeersch hier werkelijk optreedt « als tolk van duizenden die nog niet spreken » daar zijn wij overtuigd dat dit werkje, waarin hoewel het door een letterkundige is opgesteld geen spoor van jacht op letterkundig effect is waar te nemen, zijn weg vinden zal bij de massa tot wier voorlichting het bestemd is.

J. D. B.

* * *

Flemmings kaart van het Generaal gouvernement België.

Carl Flemming Verlag. Berlin und Glogau. Prijs: 1 Mark.

Een mooie kaart, op de grootte van 88 op 71 cm. van de hand van Prof. Dr. J. J. Kessler: het Belgisch Generaal Gouvernement met de taalgrens tusschen Vlamen, Walen en Duitschers zeer juist aangegeven, gesteund op de laatste statistieken. De meeste Vlaamsche plaatsnamen, naar de officieele Vlaamsche benamingen, in het Vlaamsch. Oostende echter op zijn Duitsch, met één *o*, evenals Nieuwpoort; Veurne staat nog steeds aangegeven als Furnes en Thienen als Tirlemont.

Mogen we er de aandacht der uitgevers op vestigen voor een gebeurlijke tweede uitgave?

Het is de eerste kaart die de grenzen weergeeft van het Generaalgouvernement dat zooals men weet niet juist overeenkomt met de grenzen van het vroegere Koninkrijk België maar ook Maubeuge, Givet, Fumay en omstreken in Frankrijk bevat.

De taalgrenzen tusschen Vlaanderen, Wallonië en het Duitschsprekend gedeelte, zijn in drie zachte kleuren weergegeven.

Overigens een zeer duidelijke kaart die wij onzen lezers ten zeerste kunnen aanbevelen, hoewel het kleine bijgevoegde historische kaartje in den linkeronderhoek ons minder sympathiek lijkt waar het de zuidelijke Nederlanden aanduidt als « ehemals deutsch »! X.

Stadsnieuws

Gemeenteraad van Gent

Zitting van 10 Januari 1916.

Neemt aan het voorstel van het Beheer van Bruggen en Wegen om het deel steenen glooiingen der Coupure 50 centimeters te verhoogen, alsook deze die moeten gelegd worden tusschen de Bargiebrug en de brug der Palingshuizen.

De tusschenkomst van de stad in dit bijgevoegd werk zal ongeveer 3395 fr. bedragen voor de Coupure en 2025 fr. voor de verlenging tot aan de Palingshuizen.

Tengevolge der inlichtingen verstrekt door het Hulp- en Voedingskomiteit, stemt eenparig een besluit, waarbij, het maximum voor het grijs brood, van af 17 Januari bepaald wordt op 38 centimen de kilo.

Besluit dat het eerste studiejaar bij de lagere scholen der Begonia- en Geitestraten te rekenen van den 1 Januari, ontdubbeld worden.

Besluit het art. 8 van het reglement op de abonnementen op den gasdienst te volledigen door de volgende bepaling:

« Bij de abonnementsvraag moeten gevoegd zijn de opgave van het getal bekken en gasvuren, alsook den naam en de woonst van den gasplaatser, gelast met de uitvoering van het werk. De stad heeft het recht te doen overgaan tot het nazicht van het werk vooraleer de verbinding met den meter te plaatsen. Zij neemt uit dien hoofde niet de minste verantwoordelijkheid aan nopens de uitvoering van het werk der gasplaatsing. »

Besluit den waarborg van de Stad, voor de verrichtingen van het Comiteit voor dt belangen van den handels- en nijverheidsmiddenstand (kleine burgerij) van 50 000 op 100.000 fr. te brengen.

Aangezien de bepalingen betrekkelijk de verkiezingen niet meer toegepast worden, heeft een omzendbrief van het provinciaal Bestuur doen weten dat, overeenkomstig art. 82 der wet van den 12 September 1895, al de leden der Gemeentebesturen, wier mandaat den 31 December eindigt, in dienst moeten blijven tot verder besluit.

Er werd dus, voor zooveel het noodig was, in den schoot van den Gemeenteraad overgegaan tot de herkiezing voor de schepenen wier mandaat den 1 Januari 1916 eindigde.

Met 28 stemmen en 6 witte briefjes werden de heeren C. De Bruyne, J. Lampens en C. Heynderyckx herbenoemd voor het zelfde tijdvak als datgene tot welk het mandaat der raadsleden verlengd zal zijn.

Lagere Tuinbouwschool, Gulsardstraat.

Zondag 16 Januari, om 11 uur, praktijkles over 't snoeien van den Peereboom door den heer Columbien. Bijeenkomst om 11 uur aan het Patijntje (Patijntjsestraat).

Muziekonderwijs voor het Volk.

Op Zondag 16 Januari a.s. om 6 1/2 u. stipt zal er in de zaal der Gemeenteschool Barenstraat, een Concert-Voordracht, plaats grijpen.

Naast den heer advokaat Rodolf De Stegher, die spreken zal over de « Schilderkunst in Vlaanderen », hebben de volgende kunstelementen hunne hooggeschatte medewerking toegezegd: Mejuffrouwen Johanna Nieuwejaers, pianiste, Céline Coppens, soprana; de heeren Arnold De Munnynck, tenor; S. Dispa, baryton-bas; en het « Vrouwenkoor » van het « Muziekonderwijs voor het Volk ».

Deuren open om 6 u. Ingang vrij en kosteloos. Kinderen onder de 12 jaar zullen streng geweigerd worden.

Algemeen Nederlandsch Verbond.

Zaterdag 15 Januari, te 7 u. 's avonds, voordracht van Dr R Speleers over den bouw en de verrichtingen van 't menschelijk lichaam, in het ooglijdersgesticht, Nederpolder, 1.

Maandag 17 Jan. 's avonds te 7 uur, Liederenavond voor het volk in het lokaal de « Eendracht », Noordstraat, Ledeberg.

De storm.

Donderdag avond, en geheel den nacht door, hebben wij over onze stad, een geweldigen storwind gehad. Langs alle kanten ziet men dakpannen, schouwen enz. op de straat liggen.

De afsluiting in hout, welke rond den hof van den Casino geplaatst is op de Coupure, rond 7 ure 's avonds, door den hevigen wind ten gronde geworpen.

Rond 9 1/2 uren 's avonds werd een boom uitgewaaid op de Plezante Vest en viel over de straat Daar het verkeer belemmerd was, heeft men seffens alles moeten uit den weg ruimen. De stedelijke beplantingsdienst werd dadelijk verwittigd.

Burgerlijke stand

GENT. — Geboorteaangiften van 12 Januari. — Frans De Maertelaere, Rabott., 137. — Lucien Vanden Hende, Casinostraat, 4. — Ednard Van Wingen, Klein Meerhem, 60. — Elsa Mathieu, Zondernaamstraat, 57.

Overlijden van 11 Januari. — Maria Mestdag, 65 j., z. b., wed. Vermeulen, Maisstraat, 16.

Overlijden van 12 Januari. — Mathilde De Keyser, 69 j., handel., wed. Rombaut, Poermagazijnstraat. — Désiré Bruyneel, 11 jaar, Bruggesteenweg, 142. — Hendrik Buis, 54 j., meesterknecht, Voorhavenlaan, 124. — Joannes Cobbaert, 39 j., schipper, Scheldelaan, 209. — Stephanie Migom, 72 j., z. b., wed. Verhulst, Citadellaan, 32.

Overlijden van 13 Januari. — Victor Leenaert, 11 j., Veerstraat, 3. — Hendrik Goossens, 15 j., Maltebrugstraat, 165. — 1 doodgeboren.

Huwelijk van 12 Januari. — Aug. De Vynck, daglooner, Voetweg, 174. met Madeleine Van Volsem, meid. Voetweg, 174.

Huwelijk van 13 Januari. — Gustaaf Roegiers, vleeschhouwer, St-Elisabethgracht, 27 met Marguerite Dobbelaere, z. b., Zwijnaardestwg., 339.

GENT. — Geboorteaangiften van 11 Januari. — Maria De Schuyter, Slijpstraat, 20. — René Cassenaer, Wennemaerstraat, 2.

Overlijden van 10 Jan. — Celina Lefebure, 47 j., z. b., echtg. Damschutter, Oostacker.

Overlijden van 11 Jan. — Ludovicus Ryns, 76 j., z. b., Aalst. — Maria Ameels, 71 j., z. b., wed. Bruynseraede, Ossenstraat, 187. — Victor De Coninck, 3 j., Stropstraat, 52.

Overlijden van 12 Jan. — Idalia Soethaert, 24 j., z. b., echtg. Willems, Luxemburgstr., 36.

Huwelijken van 12 Januari. — Gustaaf De Coeyere, ijzerdraaier, Abrikostraat, met Palmyre De Naer, fabr., id.. id. — Jozef De Souter, schipper, Plezantevest, 263, met Van Cauteren, schipperin, Sasschekaai, 53. — Eduard Fiers, daglooner, Ledeberg, met Albertine Desmet, dagloonster, Lange Crevelstraat, 39. — Pieter Maebe, metserdiender, Meerschstraat, 225, met Maria Verpoest, fabr., Akkergemlaan, 245. — Victor Noppe, daglooner, Olijfstraat, 64, met Maria Blockaert, fabriekwerkster, Olijfstraat, 69. — Jozef Rom, plafonneerder, Blandinusstr., 28 met Colette Gyselyncks, naaister, id. — Henri Roelandt, fabr., Sint-Amandsberg met Eulalie Inghels, fabr., Zondernaamstraat, 86.

KORTRIJK. — Aangiften van 25 Dec. 1915 tot den 8 Januari 1916.

Geboorten. — Carl Provoost, Noordstr., 31. — Walter Cottenie, Bruggesteenweg, 50. — Frans Beyens, geh. Marionnetten, 43. — Pieter Dupas, Veldstraat, 212. — Noëlla Naessens, Audenaerdesteenweg, 3h. — Robrecht Peel, Doornijkstraat, 63. — Albrecht Braconier, Heulesteenweg, 81. — Elisabeth Lagaisse, Meenenstraat, 17. — Lucian Loosveld, Doornijksteenweg, 128. —

BOEKEN

Prijsvermindering

Er blijven ons nog enkele boeken van

Prof. Dr J. V. De Groot

Levenswijding
en
Wedergeboorte

Samen ingenaaid . fr. 1,75

Ten bureele: van 10 tot 1 en van 4 tot 6

40, Begijnhoflaan, 40

— GENT —

(282

BERICHT

De bureelen van de

"Vlaamsche Post,,

zijn geopend van:

Voormiddags van 10 tot 1 uren
's Namiddags » 4 » 6 »

(281

Kleine Aankondigingen

Kamer te huren: In een gesloten burgershuis is eene kamer te huren, voor dame alleen met of zonder kost. Schrijven bureel van dit blad, onder de letters A. L. (304

Over te nemen: Door ziekte over te nemen, eene wel gekalante Groensel- en Fruitwinkel, in een volkrijke werkmanswijk, aan zeer voordeeligen prijs. Schrijven bureel van dit blad onder de letters V. W. (302

Leest! Leest!! Leest!!!

DE KINDERWERELD

Geïllustreerd weekblad voor de Jeugd

Vraagt het aan onze verkoopers. Prijs 7 centiemen.

(295

Abonneert U op

DE VLAAMSCHE POST

het radicale Vlaamschgezinde dagblad, orgaan der

JONG-VLAAMSCHE BEWEGING

die ijvert voor een

ZELFSTANDIG VLAAMSCH-VLAANDEREN

Vraagt een wekelijksch abonnement aan onze voortverkoopers

PRIJS: FR. 0,25 PER WEEK

ABONNEMENTSPRIJZEN:

Alleen voor het Gouvernementsgebied per post besteld, dus in de plaatsen waar geen depothouder woont:		Voor het Buitenland:	
Per maand:	2,25 fr.	Per maand:	3,00 fr.
drie maand:	6,50 fr.	drie maand:	8,50 fr.
zes maand:	12,00 fr.	zes maand:	15,50 fr.
jaar:	20,00 fr.	jaar:	30,00 fr.

Voor het Etappen- en Operatiegebied: zich wenden tot onze depothouders

Officieele Eerelijst

onzer

Gesneuvelde Soldaten

Eerste lijst 5000 namen
Tweede » 500 »

samen te bekomen:

Begijnhoflaan, 40, GENT

van 10 tot 1 en van 4 tot 6 u.

(283

Leest en Verspreidt

« De Vlaamsche Post »

Abonnementsprijzen

voor

Gent en al de steden waar een depothouder woont:

Per maand . . . . fr.	1,25
» 3 maand . . . »	3,50
» 6 maand . . . »	6.50
» jaar . . . . . »	12,00

'T HUIS BESTELD

Zie de afzonderlijke aankondiging der prijzen, voor het buitenland, en de plaatsen waar *geen* depothouder woont.

(285

NIEUWE

Hollandsche In- & Doorvoer handel

Levensmiddelen, Huishoudelijke benoodigheden

BIJZONDERHEID:

van den Biggelaar's **KOFFIE** en **THEE**

307 **Baudeloostraat, 17, GENT**

Men vraagt te koopen: Een *magneto* per occasie wordt te koop gevraagd, voor motor monocylinder, mogelijk merk « Bosch ». Schrijven onder de letters V. D. bureel van dit blad. (303

Vraagt plaats: Een deftige bureelbediende, goed op de hoogte van alle bureelwerk, vlaamsch en fransch kennende, vraagt plaats voor alle werk. Schrijven bureel van dit blad onder de letters D. P. (304

MEN VRAAGT

Dagbladverkoopers

GOED en VAST LOON

Onnoodig zich aan te bieden, indien men niet op de hoogte der zaak is.

Aanbiedingen worden ontvangen van 10 tot 1 en van 3 tot 6 uren.

BEGIJNHOFLAAN, 40, GENT

(300

Vlugschriften:

1. Vlaanderen bevrijd van allen Zuidelijken dwang (op nieuw in voorraad). 0,50
2. Oproep tot de Vlamingen . . . 0,35
3. Frankrijk in Vlaanderen 0,15

(verschenen voor den oorlog)

4. Crisis in Vlaanderen en de Vl. beweging in verband met Groot-Nederland. . . 0,40

Bestellingen buiten Gent worden opgezonden na ontvangst van postwissel

Bureel van 10 tot 1 en van 4 tot 6 u.